

Ruslar polisiýa işgärlerine ynam bildirenok

Category: Jemgyýetçilik tankydy, Kitapcy, Sözler

написано kitapcy | 22 января, 2025

Ruslar polisiýa işgärlerine ynam bildirenok

RUSLAR POLISIÝA IŞGÄRLERINE YNAM BILDIRENOK

"Sygan" lakamly Sergeý "awtoritetiň" kimligini tanatmak üçin birnäçe sany ýaragly adamy yzyna tirkäp, Ural daglarynyň etegindäki kiçijik obanyň üstüni basan wagtynda, elleri aw tüpeňli, dyrmykdyr teşeli we pyçakly obaly daýhanlar bilen ýüzbe-ýüz boldy.

Obalylardan biri "Dat, bizi öldürmäge gelýärler!" diýip gygyran badyna, şol wagt hammamda ýuwunyp oturan Wiktor Gorodilow çalak-çulak geýnip, ýoly goramak üçin köçä çykdy.

Obanyň aýal-gyzlary agaçlaryň arkasyna bukulyp, agyzlaryndan hapa-paýys sözleri ýagdyrýardy. Elli alty ýaşly Gorodilow "Meňki bilen bile üç sany sapançamyz bardy. Ýöne gelenler bizden garaw göreris öýtmän ekenler, şoň üçin olary duzaga-da düşürip bilýärdik" diýýär. Talaňçy toparyň bir agzasy öldürildi we olar yzyna ýumlugyp, çem gelen ýere gülle ýagdyryp sowrup gaçdylar

2011-nji ýylyň iýul aýynda ýüze çykan bu talaňçylykly waka 130 adamlyk kiçijik obany we onuň ýaşaýjylaryny raýonda narkotiki serişdeleriniň söwdasyny ýola goýmak üçin baza hökmünde ulanmak islän Sergeý Lebedew atly talaňçy bilen obalylaryň arasynda dörän oňuşmazlygyň netijesinde ýüze çykdy. Şol günden bärem "Sagra" sözi adamlaryň polisiýa işgärleriniň ýok ýerinde özlerini goramak üçin ýygnanşyp, döwlet derejesinde gazaply protest bildirmeginiň nyşanyna öwrüldi.

Gorodilow "Bu ýurtda polisiýa indi hiç kimi gorap bilenok" diýýär. Obadan 40 kilometr daşlykdaky Ýekaterinburg şäherinde Filosofiý we hukuk institutynyň akademigi Konstantin Kiselyow, "Polisiýa işgärleri ýa-ha parahorluga mazaly özlerini

aldyrypdyr, ýa-da ýaltalaşan we syýasylaşan ýagdaýda. Ýurduň hemme ýerinde-de ýagdaý birmeňzeş. Şonuň üçinem adamlar öz-özlerini goramaga mejbur bolýar. Olar hukuk goraýjy edaralara ynam bildirenok" diýýär.

Moskwanyň Döwlet Ýlmy-barlaglar uniwersitetiniň Ýokary ykdysadyýet fakultetiniň professory Leonid Kosals soňky geçirilen barlaglaryň netijesinde halkyň ynamynyň pesligi zerarly jebir çekenleriň diňe 40%-niň polisiýa edaralaryna arz-şikaýat bilen ýüz tutýandygyny aýdýar.

Dekabr aýynda ilat sany az posýoloklaryň düzgün-tertipsizliginiň görkezijisi hökmünde polisiýa bilen baglanyşykly jenaýatçylykly toparyň bir maşgaladan 12 adamy öldüren ýeri bolan Kuşewskaýa obasy öňe saýlandy.

Içeri işler edaralarynyň düýpli kemçilikleriniň bardygyny ýurduň Prezidenti Dmitriý Medwedowyň hut özi tarapyndan bellik edilip, ilkinji nobatda içeri işler edaralarynyň işiniň gowulanmagy we gözden geçirilmegi üçin gerekli tabşyryklar berildi. Bu çäre netijesinde 200 müňe golaý işgäriň iş orny kemeldilip, ýurt boýunça polisiýanyň şahsy düzüminiň 1 milliona çenli gelmegine garaşylýar. Parahorlugy azaltmak üçin aýlyklary ýokarlandyrmak hem meýilleşdirilýär.

Emma Kosalsyň öňe sürýän pikirine görä, mesele başga zatda, ýagny kemçilikleriň düýbi Russiýanyň hukuk goraýjy edaralary we polisiýa raýatlaryň hak-hukuklaryny goramagyň ýa-da olara hyzmat etmegiň deregine, ilkinji nobatda jemgyýetçilik tertip-düzgünü gorap saklamaga gönükdirilendiginden gelip çykýar. Munuň netijesinde bolsa adamlar öz najatyny özlери görmeli bolýar. Olar bir problema ýüze çyksa, ýerinsw çözmek üçin goňşy-golamlaryna ýa-da garyndaş-doganlaryna ýüz tutýar.

Kosals "Bu – batypýatan "linç hukugy". Russiýada şuňa meňzeş müňlerçe waka günde-günaşa bolup geçýär" diýip gynançly belleýär.

Sagradaky ýaragly çaknyşygyň yzysüre talaňçylaryň bäsisi garakçylyk etmekde we asudalygy bozmakda aýyplanyp tussag astyna alyndy. Mundan soň ýene iki sany talaňçy ele salyndy. Russiýa Federasiýasynyň Ýokary gözegçilik komitetiniň başlygy gulluk wezipesine sowuk-sala garaýandygy üçin şol raýonyň

polisiýa bölüminiň başlygyna temmi çäresini berdi.

Gorodilow metbugat serişdeleriniň içgin gyzyklanyp başlamagy bilen Sagra obasynyň ýaşajylarynyň birsellem meşhurlygyň kölünde ýüzüp hezil edendiklerini aýdýar.

Hatda obada bolup geçen bu wakany teswirleýän bir şortik hem öndürilipdir. Şortigiň üstünde "Döwlet raýatlaryna howandarlyk etmese, olaryň öz-özünü goramagyny gadagan etmäge haky ýokdur. Sagra-2011" diýen ýazgy bar.

Seth MYDANS.

www.sethmydans.com

TheNewYorkTimes

Jemgyýetçilik tankydy